Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

ТАХАН 70 ШУ ДУЗ КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРЬ НОВКЪОСТ ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВ ВАЬ

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • КIИРАНДИ, 19 декабрь 1976 шу. • № 151 (5662). • Мах-2 кеп.

НОВКЪОСТ БРЕЖНЕВ ЛЕОНИД ИЛЬИЧ

Веза Леонид Ильич!

КПСС Центральн Комитето, СССР Лаккехьарчу Совета Президиумо, СССР Министрий Совето чIоагIа а дег тIара а дахьхала ву хьо, советски халкъа тешаме воI, Коммунистически парте, Советски пачхьалкхен, дунен халкъашта юкъерчу коммунистически болама гIорвалина деятель, машаран социальни прогрессан тIехьа латта денал дола къобсамхо, леррагIа вола марксист-ленинец кьа хьовзткъе итт шу дазарца.

КIанз ма луш а беркате а Іа, Леонид Ильич, хьога кьа Даьхенна, ленински партена, коммунизма гIулакх дара хьоккам ба. Парте хьо уттаваьв моллагIеа а балхашта цо кхоачашде вынна хьайна тIаджIахача моллагIеа бекхтоклакмеча декхарех хьо сийленца лоархIавала хIаьта хьайх бенна тешам боа а баа.

Хьа кхоачалургдоаца хьинар, партийни принципиальность, халкъа вахарадар йохархIоаца нахоагIо кIоаргга овлаш долиш ю. Къахьегана сийлахь-докхха эскара муГIарашта юкъе вахх хьо, Леонид Ильич, бIубенна дIахьахха нхав советски IаьIдало хьабийачча наькъагIа, заводе болх бари тIатеIIа знанеи карарехарш вIашн ийпс а деш. Болхлой коллективе болх баро кхъхьегамхоппта дагалаттар кIоарггга кхетаде Iомавир хьо. Болхло, инженер, партийни болхло, хьо массаза а хинна хьалхарча пятилеткай шеракха социалистически индустрин колхозни стройн дегIаахара кертIерча достамашка.

Фашистски Германе тIийача балхах тIом а юолабь вай Дахьенна бокхка кхерам тIатессача хана, хьо Сийлахь-боккхача Дай-мехка тIема хьалхарча деношка денз тIемахой муГIарашта юкъе а этгар, хIаьта котало вIаккхалца тIом бен а хилар.

Кавказ бахьанне баьча тIем тIа, гIорда льина вIаьIа земляк, гитлеровски гIаьрахой Крымера, Украинера лелхабар, Польша, Венгри, Чехословаки мукъаяккхар — шитта ба Іа дахьа лоацаш хиннича а, Іа хьайгара денал гойташ хиннича а йскарой сийлен пикъ, иэ бахьанне Дахьено хьона ешнай Советски Союза Турпала цIи.

Сийлахь-боккха Дай-мехка тIом чакхбаьнначул тIехьаГIа Іа парте Запорожски обкома хьалхара секретарь волаш а, хIаьта цуо тIехьаГIа — Днепропетровскерчун волаш а дукха нахан дIаделлад уж Днеккий индустриальн центран нохамсттаотталеш, юкъарчал доацдан дахьа лаьцад гIорьяьна В. И. Ленина цIеран гIаьIола Днепрогэс а «Запорожстал» яха металлурге гигант а юкъ рейнехьа.

Молдаве, Казахстана кхъхьегамхошта дика хоп шу союзни республикай партийни организацешта керте латташ, Іа, Леонид Ильич, мел дукха къхьийгад, хьинар гойтад цар промышленность, юрта бохкам, культура дегIаIодалеш. Казахстана ари дахьача лаьттаех мехка дукхагIа ялат доакха моттиг яр цуи историена юкъедахад башха-дика эпопея санна, хIаьта цун юкъе Іа хьай цIи, хьайгара доагIа докхха дахьа юкъе а дихьад.

Цуа тIехьаГIарча шерашка Политбюро член вокал, КПСС цК секретарь волаш а еза-йохкха-чу, оборонни промышленносте, гIишлоцIьяра леташ къестаеш Іа Іаделлате докхха дахьа лаьцар ВС Дахьен индустриальн а Iилма-техниечески а потенциал дегIаIодалеча, цун обороний низ чIоагIбеча, космос кораерзяяра-тохкамаш делга вIашtIехьдоахача. Социалистически Кхъхьегама Турпала цIи а луш, Леонид Ильич, Дахьено боагIгIача тайпара мах бир хьона карагIдальнаваьч.

СССР Лаккехьарча Совета Президиумо Председатель волаш Іа дукха низ дIабелар Советски пачхьалкхе дIахо чIоагIъара, социалистически демократи дегIаIодалеш.

Ленински тайпара кулгалхо хиларах тарра партем халкъон чIоагIа хьа сий дар санна хIама хилар хьо, веза Леонид Ильич, парте Центральни Комитетан октябрьски (1964ш.) Пленуме КПСС ЦК Хьалхарча секретаралла харжар, хIаьта КПСС XXIII съезд чакхъьнначул тIехьаГIа Центральни Комитето хьо кержар ЦК Генеральни секретаралла.

Цу хана денз 12 шу совгIа ха я вай партен халкъен вахарпара керттера событеш. Советски Союза ленински чурчен арахъярчи политика толамаш КПСС Центральни Комитета Генеральни секретаралла волаш Іа беча беркатеча балхаца дувзадена. Іа, Леонид Ильич, Іалалмате докхха дахьа юкъехъуь вай Дахьенн,дунен исторически процесси дегIаахар лерIа а нийсло волаш а хилар Іаьхьехка бола партен генеральни нихъ чакхбоаккхача.

Уж дар Советски Союза халкъий хIама хьахкхола хьинар чIоагIеи цахаддаши дегIаихха шераш. Коммунистически партен хьо, Леонид Ильич, керте латтача цун Центральни Комитетон хьакхъаьлем кулгал а деш шар даьд шоашна диалача докхийн кхъаргси дола социально-экономически хуманаш, хьалъяьй дегIаена социалистически общество. Партен халкъон турпале кхъхьегарах хьахиннай Советски Даьхен материальни духовни Іалальмате йохкха потенциал.

Цийй политически экономически итогашка диалача белгалйоалун хилар, коммунизма материально-технически база хьахкхолара, халкъа материальни культурини вахара боарам айбара, мехка оборонен кхерамзлен Іалапъяра йохкха этап белгалъяь йIсагIа пятилетка.

Цу шерашка кхы а чIоагIау болхлой класса, колхозни ахархой, халкъа интеллигенне союз, кхы тIа а айтагIеи хадаргдоацашн — Советски Союза халкъий вежаашца дола дотгагIаа. Советски пачхьалкхе халкъа юкъара хилар, хIаьта социалистически демократи, вай еррига общественни система леррагIа дегIаахаро тешаеш тьагойт халкъа исторически революционни творчество сийлахь-боккха низ.

Советски Союзан Коммунистически парте XXV съездо хьахьекхар вай Дахье коммунизмагIахьа долкъача сийлахь-боккхача наькъа кердача исторически мулдех енна хилар.

Парте программини документ да «КПСС Центральни Комитета отчетн чурчен арахъярчи политика хьакъехьара парте арГIанара декхарашна, аьина Іа, Леонид Ильич, дах къаназа. Цу тIа кIоаргген масс а оагIорахъярен анализ яьй вай замин лоархIемерча процессий, партен халкъен революционни-эрдалхара балха, дунен революционни процесса лелама, хьаййилай цар закономерносташ перспективаш, хьалхашка оттадар хIанзарча исторически заман ленински чурчен арахъярчен политически наькъа керттера декхарш.

Вай партен Хьо Керте латтача шун Центральни Комитетон кIаьд да луш йохкхо ю советски халкъа вахар пахаддаш тоодара. 1976—1980 шераш ка СССР халкъа боахам дегIаIоболабара съездо оттадаьча керттера лостамйн царга хьежжа тIаийача нхе шера планен керттера декхар да общественни производство ниисен пропорциональн дIабара, цун эффективность лахъара, Iилма-техничен прогресс сильяра, кхъхьегама оьсарле лаккъара, халкъа бохкама дерригача доакъошка балхх диклаз ма-могга тоаяра ларда тIа халкъа вахара хьал халданзн айдар.

КПСС XXV съездо чIоагIен цкъа барт болашн къобалбор КПСС Центральни Комитета позитивически никъа практически болхи, ЦК Отчетин доклад, Іа хьалха яьха положенешн декхараш кхоачашде аьина тIа а эцан. Съезда решенеш шоай балха программа хиларга хьежжа тIаийдача советски наькъа политически кхъхьегамен хьинар кхы а айдара бокхха низ белгар съездо. Уж кхы а айкагIа ихотабелар партенен цун Центральн Комитетан.

Коммунизм хьалъяра толамашца айхха дувзаденна да дунен арене Советски Союза сийн влияни чIоагIъялар. Дунен халкъашта юкъера вай мехка положени цIакхха а ца хиннача тайпара чIоагIа я. Марксизма-ленинизма, пролетарски интернационализма принципаш тIарча коммунистически партей денал долча союзо вIашагIтеха дола дунен социалистически механизмера вай вежаашха дола доттагIаи вIашн цхьана гIулакхаш леладелеп хадданза дегIаух. чIоагIъуш латт КПСС Коммунистически болхлой партенна, интернационализма духьала, машар, демократи, социализм бахьан къобсам лоаттабева дергригдунен фронта доакъошхой сергача отрядашца вIашн юхъаш дола ехотаалар. ДегIаухача солидарности, доттагIалла, дунчар вIашн хьегалеш хилара уйланна хьалйяь я дегIаухача мехкашшара, политически экономически шоай лоIамагIа хилара тIехьа, машарен парГIатони гIулаах бахьан къобсам лоаттабена дергригача халкъашшара Советски Союза отношенешца.

ТIехьхарча шерашка тIера па йоалаш ленински наькъагIа а йодап, вай Дахьено социализма вежаашха долча мехкашшен машар безача кхьча низашшен цхьана толамаш дохьдо, машарн халкъий кхремзлен чIоагIъуьч. КПСС XXIV съездо Іа, Леонид Ильич, хьаьха яькхха Машара программа дунен халкъашта юкъера гIулакхаш унахIенашара, кхоккам кIалаборгахьа. В. И. Ленина къобсам лоаттабба тайп-тайпара социальни строй йола паччахьалкхенш машар цхьана яхара принципаш кхы а чIоагIъяриаьча дастара йоаду дика факто р а хинна дIаэттар.

Советски наха, лаьттан тIарча дог цIена долча берригача наха дегаи айдена тIаийдар КПСС XXV съездо Іа халкхайдаь машари дунен халкъашта вIашн кхоккам гIулакхаш лелаларх тIехьа, халкъий парГIатон цоай лоIамагIа хиларн бахьан дIахо къобсам лоаттабара йола КПСС-н Советски халкъен цаI бола лоIам — машара, адамлен прогресса гIулаах лорадарн чIоагIъара, дунен тIа термоядерни тIом хьабабара кхерам дIабаккхар пийпна чулоацца программа.

Советски наь докххал деш ба КПСС Центральни Комитето ЦК Политбюрос, Іа Іайха, Леонид Ильич, арахъярча политика дахьке мел боакхкаш бола гIа уж дика, гуманин гIулакхаш чакхдахара боаккхаш хиларах. Дог айденна, тIатеIIа машара тIехьа къобсам лоаттабар бахьан долаш лаьттан тIа мел болча дика уйла йоачча наха хье велавлийтар Іа, хIаьта ю Хьона «Хьалхъашт» юкъера машар чIоагIбарах» ленински преми хьожжярцен Ф. Жолио-Кюре цIеран Іа йола машара доцца медаль яларцен гуш ма.

Империалистически реакционни низаша дунен халкъашта юкъера кхоккам кIаьлбера процесса на массе тайпара духьале а ю дIахо гера а Іааду. Цунухьа Советски паччахьалкхено, парте, цун Центральни Комитето мелла цаеш йоахко ю вай Дахьен оборона хилар йоаттIача тайпара чIоагIа лоаттарара. Іа Іайха, Леонид Ильич, оборона Совета Председатель волаш доккха дакъа лоацаш вай сийдола Гергэшнара Низаш хьадева.

Вай партен берригача балха цун чурчен арахъярчи политика Iилман лард а творчески лелабеш дегIаболабеш бола марксистско-ленински хьелан. Доккха дикъа да, Леонид Ильич, марксистско-ленинскин Iилма партен дIахо творчески дегIадоалядева, къьсстта дегIаена социалистан хьалъяра, коммунизмага довзара хьалаяьж, нохчийчоаьнгахь социальни дегIаболабара керттера проблемаш йоаргга хийтъеча Іа юкъе хьош дар. Социалистически индустри дегIаболаяра, юрта бохкам масс оагIорахъярч дегIаболабара тIаргъалъяча аграрни политика, общественни производства эффективность лахъяра, Iилман-техничен революцена карагIдальнаваьн социалистически строй совлеиашца вIаьIагIтохара, общественни отношенеш, къьхьегамхой коммунистически къетабар эргадалькхха товзаря дешаех, дунен халкъашта юкъерчу отношеней проблемеи КПСС-ен Советски паччахьалкхен оранъярча политика балха декхарех Іа этгар йойла положенеш вай Дахье хьензарча этапе дегIайоалаяра ларда йоллара хьисане лоархIам болаш я.

Веза Леонид Ильич!

Кхо ца бен хьай берригача иэз партенен халкъан гIулаах дара хетабар бахьан долш коммунистанта, берригача советски наха Хьае йоаргга незавлийтаеш, сий дахьаеш Хьайе тешам боллийтаб Іа. Хьайна парте тIадилла гIулаах, цун деналарга штаба — Центральни Комитета — керте а латташ, сийленца кхоачашду Іа. Партенен халкъан хов мел боарам бодаш доккхаяа хьинарга, принципиальность йолаш, гьаьнара дар а гуш хиларца коммунизм хьалъяра чоалхаеи бехкхоклакмен дешаш кьестадара Іа мишта куагIал ду.

Хьдданза йоаккхо ю Іа вай общественера коммунистически парте кулгалларга лоархIам дIахо лаккбара, халкъанара цун бувзамаш чIоагIдара, вай толамаш дахьара лоархIам болаш бола партен обществан вахара ленински принципашн поризашн чIоагIъарца дегIаIодалеш.

Веза доттагIи новкъостхи!

Хьа берригача новкъосташтта, коммунизмана тIехьа хьобсаен лоаттабеш мел баршта хьанна коммунист-ленинец минита хила веза хьалхъоь Іа. Хьа берригача боях партен халкъен творчески низех кIоаргга тешаш хилар, кхъхьегама наха дег тIара гарга а уж безаш хилар чулоацаш ба. Йохха хьинар айден уж кхетабен бартIанна, кхотабенна болаш ТIСС Центральни Комитета болх вIаштIехьбаккха Іалальмате дика харца белгало ва Хьо.

Вай Коммунистически парте, цун Центральни Комитето, ЦК Политбюрос, Іа Іайха, Леонид Ильич, Советски обществе бокъонца дола коллективизма- новкъостхи хьисане тешаме, лоархIам хиларга, цунна цхьана доагIар хьалехаши принципиальность йоаккхо. Хьога Іайха моаршал а луш, веза Леонид Ильич, дег тIара лела тхона Хьо могаш маршеи ираз долаш хилар, Советски халкъа, берригача кхъхьегамхой хьал-торо бахьан долаш, машарен коммунизмаи сибраз идеши котьехар, дузы йIаьд ца луши беркатен Іа беча балха тIехь керда толамаш дахар.

СССР ЛАККЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ
СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТ

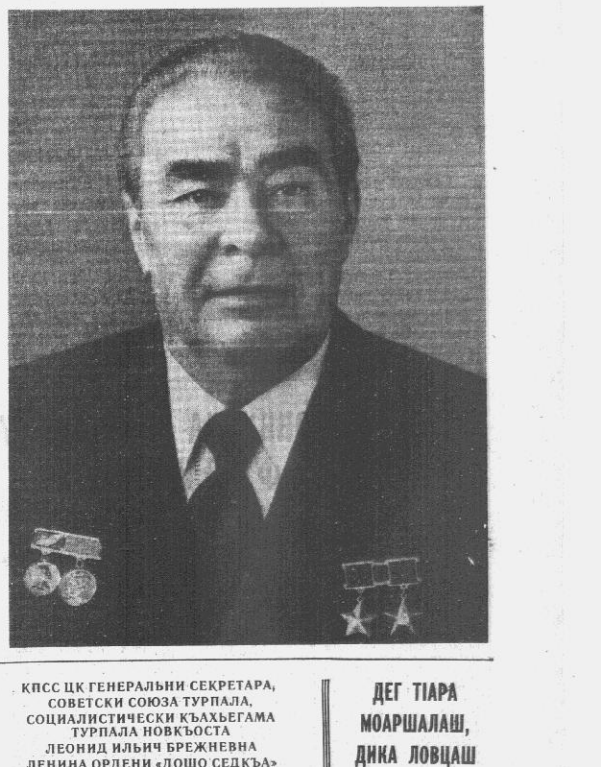

КПСС ЦК ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРЬ, СОВЕТСКИ СОЮЗА ТУРПАЛА, СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ КЪАХЬЕГАМА ТУРПАЛА НОВКЪОСТА ЛЕОНИНА ОРДЕНИ «ДОШО СЕДКЪА» ЯХА ШОЛЛАГIА МЕДАЛИ ЯЛАРАХ ДОЛА

СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Коммунистически партена а, Советски паччахьалкхенна а хьалхашка коммунизм хьалъеча дика хIамаш карагIдувларах, халкъий машари кхерамзлен чIоагIъеча хьиначеи беркатен кхъхьегарах, Сийлахь-боккхача Дай-мехка тIем тIа немецко-фашистски захватчикаш эшабаь котало йоккхача а Советски Союза экономически оборонни низ совбалькхха чIоагIбеча а шийгара докккха дакъа юкъедахьарахи ваьча дийнахь денз кхоачтхе итт шу дизарца дувзаденна а **Ленина ордени Советски Союза Турпала «Дошо седкъа» яха шоллагIа медали** лойла КПСС ЦК Генеральни секретара, Социалистически Къахьегама Турпала новкъост Леонид Ильич **Брежневна.**

СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР Лаккехьарча Совета Президиума Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль,
18 декабрь, 1976 ш.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРЬ, СССР ОБОРОНА СОВЕТА ПРЕДСЕДАТЕЛА СОВЕТСКИ СОЮЗА, МАРШАЛА Л. И. БРЕЖНЕВНА, СССР ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ДОШО ГЕРБ ТIА ЙОЛА СИЙЛЕН ГЕРЗ ДАЛАРАХ ДОЛА

СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Мехка обороноспособность чIоагIъечеи СССР герзашцара низаш эргадаьха тоадечеи доккхий дика гIулакхаш карагIдувларах **СССР Паччахьалкхен дошо герб тIа йола Сийлен герз** лулда КПСС Центральни Комитета Генеральни секретара, СССР оборона Совета Председателя, Советски Союза маршала Леонид Ильич **Брежневна.**

СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР Лаккехьарча Совета Президиума Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль,
18 декабрь, 1976 ш.

ДЕГ ТIАРА МОАРШАЛАШ, ДИКА ЛОВЦАШ

Новкъост Л. И. Брежнева 70 шу даларцен цунна Ленина ордени Советски Союза Турпала «Дошо седкъа» яха шоллагIа медали вларца дувзаденна Советски Союза Турпал Леонид Ильич Брежнев дахьхалвунваш дег тIара ловцаш а доахаш моаршал дайтад:

РСФСР Лаккехьарча Совета Президиумон РСФСР Министрий Советон;

Украина Компарте ЦК-сн, Украинскн ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Белоруссе Компарте ЦК-сн Белорусски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Узбекистана Компарте ЦК-сн, Узбекски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Казахстана Компарте ЦК-сн, Казахски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон.

Грузе Компарте ЦК-сн, Грузински ССР Лаккехьарча Советя Президиумон Министрий Советон;

Азербайджана Компарте ЦК-сн, Азербайджански ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Литва Компарте ЦК-сн, Литовски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Молдаве Компарте ЦК-сн, Молдавски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Латве Компарте ЦК-сн, Латвийски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Киргизе Компарте ЦК-сн, Киргизски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Таджикистана Компарте ЦК-сн, Таджикски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Армени Компарте ЦК-сн, Армински ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон;

Туркменистана Компарте ЦК-сн, Туркменски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон;

Эстоне Компарте ЦК-сн, Эстонски ССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон, кхычар.

(ТАСС).

КПСС Центральни Комитета Генеральни секретарага новкъост Леонид Ильич БРЕЖНЕВГА

Веза Леонид Ильич!

КПСС Нохч-ГIалгIай обкомо, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Совета Президиумон Министрий Советон республика коммунистийн берригача къахьегамхойн цIерагIа цIенча дег тIара гIаддалхни чIоагIа хьо лоархIашш дег тIара дIаййад моаршал дайт Хьога Хьа кхоязткъе итт шу дахьнача дийнахь.

Вай партен Советски паччахьалкхени, дунен халкъашта юкъерчу коммунистически болхлойн болама исторе чу Хьа цIеро вIалоаш белгалъяь мотиг. Іа хьайх болийта бокъо а йоалаш берригача советски халкъа, берригача прогрессивни адамлен безам я болайтаб лархIа а лоархIайт, хьай Іалальмате йоккха опыт, хьаькъвал, организаторски говзал, хьай берригача хьинар машар бахьан, Сийлахь-боккхача Ленина идеешн васкеташ вахарг чакхдахара хье па кхоязткъе дIалуш вола хIанзарча заман белгаллара кIаьлдургдоаца партийнин паччахьалкхени деятель хье хиларга тарра.

Нохч-ГIалгIайчен кхъхьегамхоша вай сийлахь-йоккхача дукхахча къамил Дахьен берригача халкъана цхьана Іалальмате чIоагIа баркал оал КПСС Центральни Комитета, Хьона хьайна, Леонид Ильич, ленинскн къаман политика леррагIа практикне чакхйоахаш Іалальмате чIоагIа Іа кхъхьегарах, мехка экономически нах чIоагIбарен советски наькъа хьал-торо дIахо айпра массаза а сийлахь-докхха гIулакха тIехьа латташ хье ца кхоязп Іа гойтача масало тха массане а дегаш урвуяттаду КПСС XXV съезда исторически решенеш кхоачашдера духьа турпале кхъхьега.

КПСС НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМ

НГIАССР ЛАККЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМ

НГIАССР МИНИСТРИЙ СОВЕТ

МАШАРАН КОММУНИЗМАНЕН ТIЕХЬАРА КЪОВСАМХО

КПСС Центральни Комитета Генеральни секретара Леонид Ильич Брежневна 70 шу дизарца хетаяь дукхха издавецийн арахIийгай «Плакат» вха-ча КПСС ЦК издательство.

Царна юкъе — Коммунистически партен Советски паччахьалкхенин дунен халкъашта юкъерчу коммунистически болхлойн болама гIорвалинача деятела йовкъоста Л. И. Брежнева дукхха оагIоно йолаш долча вахара хетаяь фотоинформаци.

(ТАСС).

ТАХАН 70 ШУ ДУЗ КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА

ВАХАРА НАЬКЪА ЮХЬИГ

1976 шера 19 декабре 70 шу дозал Советски Союза Комунистически парте Центральни Комитета Генеральни секретарь Леонид Ильич Брежнев вальа дийнахь дена.

Леонид Ильич Брежнев вазар эрсий боахлочуьу дезале 1906 шера 19 декабре Украине гІоро, Днепродзержинске (хьажара цІи Каменское). Леонид Ильича да ше мел яьккхача хана моттигера болат лоаллеча заводе болх беш. Л. И. Брежнева ма-яхара ну предприяте шиъ къахьегама иниъ дІаболабаьб Л. И. Брежнева — хьалхарІа болхло, тІаккха, металлургически институт чакхъяьккхаьуд тІехьа-гІа, инженер волиш. Цун зІамагІволла вошеи йишеи а хиннаб цу заводе болх беш. Л. И. Брежнева ма-яхара ну предприяте пар дезало берригге а лаьрхІача дукха хІама да шишаи бІаь шера болу баьб.

Сакъера лекха хІаларца а гІулакх дика вІашІехьаькхІа харца а белгала болаш хиннаб Днепродзержинскера болхлоь. Уж дика гІулакхаш Іомалаьа къонача Л. И. Брежнева а. Цу хана дена дукхха за дІаяхаьуьд тІехьа-гІа иштта оал но цу хьакъеьна: «Завода бьпто, болх беш волча сига уйлаймен дагахаттаршех, яхар цо кхетадалро — цу дерригеша белгала со а Іомавар дуне довза. Хьа-та цу хана эл Іомалаьр мел воаккхача хана сома дисар».

Л. И. Брежнева къаьсташа биографи дІайолаенна шераш Советски паччаьлаьхе хьахІанача хьалхарча шерашца цхьа-на найденна. Оьлан тІара кердаьккха общество хьаьрда дехкар шоашта хьалхашка отталаш иях, эгара хьалха дуьлеч цхьоьлагІеш граждански тІемаш йотаяь экономика юха меттаотта сэаш бар.

Са кхо сов дешІ къаьсташа советски наха тІехьайна хиначарча Россеч хьалха латта социалистически ваччаьлаьккхе хьайар. Цар цхьалхо болхло заводаш, иза бола электростанеш, вІашІагІдекхар доккхий механизированни коллективаш боахмаш — колхозаш совхозаши.

Вуриййта шу дьалча комсомоле вола Л. И. Брежнев. 1929 шера коммунистически парте членалла кандидат йолаш. Цу гІулакхо хьаьта белгалдьаьккхар цун вахяр керттера де дерхІар —ужнех тІа эгара чІоагІаГІа иниъ хо йолу общество — коммунизм сиъмех общество — хьажу дукъе кІаьд да гІулакхьегІлга.

1927 шера Курске земледеротнейлыа техникум чакхъяьккхий Л. И. Брежнева. Цуа тІехьаГІа Курски областни Уральски областни экономически волаш болх йаьб ло. Наха иъке болх барах къонача специалиста йолаш да дика шиъ хьалха дуьлеч цхьоьлагІеш граждански тІемаш йотаяь экономика юха меттаотта сэаш бар.

Са кхо сов дешІ къаьсташа советски наха тІехьайна хиначарча Россеч хьалха латта социалистически ваччаьлаьккхе хьайар. Цар цхьалхо болхло заводаш, иза бола электростанеш, вІаш

ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРЬ ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВ ВАЬ

КПСС ЦК Генеральни секретарь волаш

1964 шера КПСС ЦК октябрьски Пленуме Леонид Ильич Брежнев держар Советски Союза Коммунистически партс Центральни Комитета Хьалхарча секретаралла (1966 шера дени — Генеральни секретарь).

Покхий теоретически практически зиннил йола Л. И. Брежнев ва массане а кьоабалаь тІаийца советски кулгалхо а дунен халкьаната юкъерча политика наькъа чулоацам. Цо тІера ца воалаш вахара чакхболаннен советски вахк меттел, лаьттан тІарча кхича халкьашна а цунна чІоагІа баркал оалачен наькъа чулоацам. Цунна доля тешаш дар Л. И. Брежнева «Халкьашта юкъера машар чІоагІарах» 1973 шера дунен халкьашта юкъера Лесински премі ялор 1975 шера Машара Дерригдунен Совето цунна ф. Жолио-Кюре цІерагІара «Машара Дошо медаль» ялар.

Советски нах дерригача дег тІара лоаш ба машар. Вай халкьа, белгалдоаг Л. И. Брежнева, хетагаьа, кхича моллагІчоагІа а дикагІа хов тІом яхийр фуг.

СССР оборона Совета Председателла Леонид Ильич Брежнева геттара дика кхетадуг дунен тІа Іоадеш латтача хІапаарча гергара дуне хІаалкъара яна мел бокхха ба, дунен кергара тІом хилара кхерамах мел докхха зуламе доаьл. Дуне хІалакъара яна ца хезача тайпара бокхха боалаш дола рактено-ядерни герз юкъе а дакъкха Европе хиначу кердача тІемо, белгалдоккха цо, дукха европейски паччахьалкенан хІалакьяь дІайоккархьар. (Цигтача ъьажа, оагІ. 228)

«Техан а тІехьа, дунен шоолагІа тІом чакхбаьнна тІкъа нтт шу гергга ха яьшачу тІехьагІа, — дыпнад. И. Брежнева машар безача ниий Дерригдунен конгресс, — ахархочун ayx е гІишлоьхочун экскаватор каст-каста тІеІаучталу йоккхийча топий пхоччаштен миняшен. тІемо ше лагабохий, цудухьа таханарча, маьрша ча дешна кхоа а кхерам тІеІут паьха вахара. ТІакхха эзарза кхерамегІа яц стартови позиношка кийча латта, патрулированна ечь самолеташ тІеи хи кІаІ тІолла лелача лодкаш тІеи латта, дерригача дунен тІарча тІема базашка лаьттана кІалхара силанан тайп ьына йиза латта, хІаиэалца эдамлено мел яькьхача хана бІарга ца яйнча тайпара уж Іадьлъате йоккхий заамаш хІалакдергдоача средствай запасаш — хІаиэ, тахан? БІубенна оттавлургбй чІоагІа, бІаьха машар, гІалъьа тІанна еррига планета экхьйта ниэ бола уж хІаиэара «молха лармаш» цун ларча кІад доаржаш хилча?» (Д. И. Брежнев. Ленинскей навьгІа. Т. 4, оагІ. 333).

Дунен халкьашта кьоъерча хІаиэарча хьалашка чІоагІен баьнначул тІехьагІа Іодьаьча, цун халонашн хІтарашн дайзча новкъалаьтта хьалхаш ка латтача бекхтохкама хьакъхьа а. Мяьшача сингалина кІал царна вахар Іалашдар из да боьхонца дег тІара партен Советски паччахьалкенн кулгалхо тІаккхача ГІертар.

Дунен халкьашта юкъерча арене эттача низий кердача соогашеше дунен тІарча гІулакхий ишІагІа мах бара тІедеррашьа капиталистически мехкашкара революцеи уйлаш йолаш дола тІоэраш. Социалистически мехкашта дуьхьалъарча агрессе каиттазлиэм эшарга кхоачаергболаш дола гІулаш теркал ца дича бьанна бан ушар. Шерра кьоабалъьь тІаийца я машаре дахха, вІашн тІойле йола гІулакхаш тІкъана девзарга пранпаш. Хьахиннад дунен халкьашта юкъерча оттоиеенча керда система кІезиг-кІезига йоккхаш вІашгІеіхьаккхара тІа хьалаш.

Дунен тІара объективиа тенденцеш теркал а ош. Л. И. Брежнева дуккхаза а ше кьаъ тІаллаш практически гІулакхаш цн машара дуьхь зика хІамаш кхоачашдара тІедеррадаь хиларах ну музьо хало яц, по кхы тІа а яьз ду. «Буболийтэ (Л. И. Брежнев. , КПСС-ен Советски паччахьалкенн арахьарча политика хьакъехьа. Кьамаьлаш статьяш. М., Политиздат, 1973, оагІ. 517). Леонид Ильича цкъа санна дуккхаза дийнад тІом чакхбаьннчул тІехьагІа Іодьаьча, цун халонашн хІтарашн дайзча новкъалаьтта хьалхаш ка латтача бекхтохкама хьакъхьа а. Мяьшача сингалина кІал царна вахар Іалашдар из да боьхонца дег тІара партен Советски паччахьалкенн кулгалхо тІаккхача ГІертар.

Дуккхача дахьс машар безаш бола партен Советски паччахьалкенн инкъ дерригІа чакхбазар. Л. И. Брежнева шийтара дакъа лаьар, тІагІерта цо из чакхбоахан чулар бахьан долаш вІашгІеіхьдаьлар тІом хиларе кхерам кІезиггс е тІабаккха лаьрхІа йола дунен халкьашта юкъера соглашеше е. Цу соглашенеи тІом дунен долаш доагІча тІема итогаш, хьакхайдар Европе дІанайдеина паччахьалкенн довзонаш толхадергдоаш хІлар. дунен халкьашта юкъера климат йІокхуьйлаш дунен халкьашта юкъера ктохкам белгалларча дакъе кІезиг-кІезига.

Кхиэтта боккха Л. И. Брежнева, массане а бакъдаь тІевІначух, боарам боаьш доккха дакъа а лоаьш. Хельсинки регионеропейски совещани ирс белгалъьяккхар машаре дахара политика чакхъяькхара дакъкъеза керда этап.

Кхиэтта боккха принципиальни лоарІхам болаш да, дунен халкьашта юкъера кхоккам кІезиггс кортамбар. Цунна цкъана, хьалхенчул уж КПСС ХХУ съезда цо яьч доклада советски машара Программа санна тахан дуккхаза кхоачашдара тІедеррадаь хиларах. Уьк ирча бІастан юкъе КПСС ХХУ съезде из Программа, цу хенаье цкъа дакъа кхоачандаь а йолаш, цун халонашн хІтарашн дайзча новкъалаьтта хьалхаш ка латтача бекхтохкама хьакъхьа а. Мяьшача сингалина кІал царна вахар Іалашдар из да боьхонца дег тІара партен Советски паччахьалкенн кулгалхо тІаккхача ГІертар.

Дуккхача дахьс машар безаш бола партен Советски паччахьалкенн инкъ дерригІа чакхбазар. Л. И. Брежнева шийтара дакъа лаьар, тІагІерта цо из чакхбоахан чулар бахьан долаш вІашгІеіхьдаьлар тІом хиларе кхерам кІезиггс е тІабаккха лаьрхІа йола дунен халкьашта юкъера соглашеше е. Цу соглашенеи тІом дунен долаш доагІча тІема итогаш, хьакхайдар Европе дІанайдеина паччахьалкенн довзонаш толхадергдоаш хІлар. дунен халкьашта юкъера климат йІокхуьйлаш дунен халкьашта юкъера ктохкам белгалларча дакъе кІезиг-кІезига.

Кхиэтта боккха Л. И. Брежнева, массане а бакъдаь тІевІначух, боарам боаьш доккха дакъа а лоаьш. Хельсинки регионеропейски совещани ирс белгалъьяккхар машаре дахара политика чакхъяькхара дакъкъеза керда этап.

Машара Программа практически чакх а йоахаш, даим доагІ эол дельфера паччахьалкенн дейтельша вІашгІеіхьтеш хул Л. И.Брежнева, цунгара хьагучаюл. йоккхача политически опыташа ишьна тарІйца цун позиш кьаьстта чІоагІа дог тешаеш хулийташ йола йоккха дипломатически искусство.

Паччахьалкенанта керте латтараш молладІча гІулакхаш вІашгІеіхийтача боккха лоар-хІам болаш я переговораш яра оамал. Іалъамате сабаре ду яц из» Кхоккам кІаьдбар шоай кьамаш социальни корпуса» кортамбар кьале бахьш долаш халкьаша доаттабу бакъ кьовсам тоІабе бокъо ялара маІан долаш дац. Ишшта кхетамаш доаташ да. Іштта кхетамаш доаташ да. Л. И. Брежнева, кхоккам кІаьдбарех социалистически мехкашта шоай цкъан заГІорахьара кхиларара маг чакхбазар. Л. И. Брежнева шийтара дакъа лаьар, тІагІерта цо из чакхбоахан чулар бахьан долаш вІашгІеіхьдаьлар тІом хиларе кхерам кІезиггс е тІабаккха лаьрхІа йола дунен халкьашта юкъера соглашеше е. Цу соглашенеи тІом дунен долаш доагІча тІема итогаш, хьакхайдар Европе дІанайдеина паччахьалкенн довзонаш толхадергдоаш хІлар. дунен халкьашта юкъера климат йІокхуьйлаш дунен халкьашта юкъера ктохкам белгалларча дакъе кІезиг-кІезига.

Кхиэтта боккха принципиальни лоарІхам болаш да, дунен халкьашта юкъера кхоккам кІезиггс кортамбар. Кхиэтта цкъана, хьалхенчул уж КПСС ХХУ съезда цо яьч доклада советски машара Программа санна тахан дуккхаза кхоачашдара тІедеррадаь хиларах. Уьк ирча бІастан юкъе КПСС ХХУ съезде из Программа, цу хенаье цкъа дакъа кхоачандаь а йолаш, цун халонашн хІтарашн дайзча новкъалаьтта хьалхаш ка латтача бекхтохкама хьакъхьа а. Мяьшача сингалина кІал царна вахар Іалашдар из да боьхонца дег тІара партен Советски паччахьалкенн кулгалхо тІаккхача ГІертар.

Дуккхача дахьс машар безаш бола партен Советски паччахьалкенн инкъ дерригІа

Помидораш, нарсаш, сибаа, бакIажаваш, хьачаш, айва, комсаш, Iажаш... Вай Дыкон масе мIилагIашка ДАуглIят Молдавера 170 шIи бола тайпатIайара консервашш. Республикера шовзткье ит, тайпа продукци паччахьакхеч дIакхаа Знак сецна я.

СУРТА ТIА: «Молдплодоовощпром» Терасольски аграрно-промышленни объединение лаборантка комсомолка Смирнова Тамара терасольски консервацийни кийча продукци хьакхоьадаш боаЛ.

А. СИМАНОВСКЕ сурт. ТАСС фотохроника.

КУЛЬТУРА КХУВРЧ

Моллагlа а тIулахх дика лелдеш деза а дезаш из деш лаьер ye. Шолгlа дера безабена болх беш бе ала йIш я Гроznенски района «Аргунский» совхоза клуба директоргоах Стручкова Татьяна Федоровнаюх цIи хулюжинах Струков Валерий Владимировичаюн. Уж цIахха нибсенбаьнаш ву культурин балха тIа. Бера хана деш ю тIулаш ду — дезаденна хьабоагIа кас ба тIэ. Дезаалаялап совгIа лаьрхIа Iома а дан: Татьяна Федоровнас биственно-ийай Гроznенски культурно-просветительски училище, хIинз заочно культура институте дешаш а я. Хьаьта Валерий Владимировича чакхъволкхай Краснодарски культура институт. Уж биззаа бола культурна балха специалисташ а энтузиасташ а ба.

Шоолг ну юрта беш бола культура болх интернационални патриотически чулоацам болаш бу цар. Уж бакхий дукхаха къамел дохьа пала дог-безам соабаккхара тIедерзадаь дукха тIулахкаар ду клуба баллоашш.

Совхоза болхлоште цIакхха а йицлурбыш —IIал болча дезалец» яхаш ну клубе иъ тема-тIехьажар. Цига хьажабар производстве дьалха латта нах. Сайре хьвеллаш къамаьл дир совхоза пайтъома секретара нов- В. А. Попова, комитетан спецаси къаьсарна Базарханова, Кайленков, кIлчар.

Клуба цIена тIа бакъар Российски Федераце къамел формех дора барзкъаш дукха самодеятельни артисташ. Цар сайре дIайолайир «Шеран ба са мохь» яга ялле дIакхха Плакха карара кара а эшап дуьа вай йоккхача Дьаьемах, Российски Федераьюх. Эрсий, украинийн, молдай пламн оаз, цу къамел хаьхаяш ду.

Кагийча цIакха калайл, макъарло дерIайолаеш ер клубе юртарча произведикаита яь «Жизнь, какой нам!» яга сайре. Цига — противогаза балха а йоллаш, хьайбаккхаш, из а «Iеламн кхалсаш», «Iилмен дыш». Дыша дукъьала кийчдаь да «Хьакъало тIаьшап» яга стенд.

Клубе болх беш я йоккха художественни самодеятельности коллектив. Цига я хоровой хьлхара, вокальни, сурган ансамбл, са бомаьлерча кружкоаш: 70 совгIа саг ва цига дакъа лоаш.

Художественни самодеятельности артисташ кас-къаста хуьжественни уьш цера кIанкха. Цар концерташ уьштадора боалхоьуьта, газеташ тIара керда хIамаш дешар, «Молнеи» а къаьсарна листовкаш а эрайлоазар.

— Хlинз, Iан хана берриге болх клубе бе безарбгIа тха артистий, клубе уъа нах а дукхаIа тIа хурбба. Цунга тьежжа болхлоште дукхагIа самъерзаьнаш тургдола, цар дикагIа салолаерДола, политически сакъетам лаьккбербола IIулакхаш де гIерт тхо, — яхаш дуьш клуба хулюзошна.

Ю. ЧАХКИЕВ.

«1976-гIа ШУ» ЯХА РАДИОДИ

1976 шу — иттлагIча пятилетка хьалхара шу. Из беллалдьяьнад советски халкъо КПСС XXV съезда исторически решенеш хоаччашъча доахача дохкхийча керда толамашца. Нохч - IIалгIайчен къаьхьгамхоштца чакхдоалан латта шу хиннад къаьстта беркате. Республике хьалхара чуделад цIакхха ца хиннача тайпара дукха алат- баьнадаззаш, сом, коартол, комсаш. Из йоккха къаьхьегама котало яккхарех республика къаьхьегамхошка КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева мовршаша письмо дайтад.

Хlинз Нохч - IIалгIайчен къаьхьегама коллективаш цера итогаш ерг, КПСС ЦК октябрьски (1976 шера) Пленума решенешкеи цIена Л. И- Брежнева дьача къамьалгаеп хьежжа 1977 шера дера керда дехкаран белгалдаеш ба.

1976 шера 26 декабрь тIехачалехьа ну хаттараша оаш жоп лаггар ду. Нохч - IIалгIай радиос кийчьо вай республикина Iалламате динхача къаьхьегамхошта хетаяь. 28 декабре ергIона передачаш. Радиодин чакхдаргда ужк девизаги: «Нохч - IIалгIайче. ИттлагIа пятилетка. Хьалхара шу».

Хьамсара новкъосттий, оаза тIамех пу радиодешна дакъа лаца.

Оаха дех шутара ужк хаттараша жоп далар:

1. Сенца белгалдоалап да тоама, шун коллективана чакхдоалан латта 1976 шу?

2. 1977 шера — иттлагIча пятилетка шоллагIча шера маIагIа планаш белгалбо оаш?

3. 1976 шера маларша рубрикаша радионередачаши дукхагIа езаенний доаца? Тха ранионрраммаш 1977 шера мишта тоайича баьхьаьа хет шоаша?

4. Малагlа литературни музыкальни произведеенаш дукхагIа еъа шоаца? Радиодин программе уж хьано дIаеъап, даккар лоо шоаца?

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ЗИЗАШ, ЗИЗАШ...

IIIагIа, уллагIа, кхай тIа, хьунагIа — массанаьа а пийсLу вайна зиззаш.

Гlород майданка, клубашка дагIава зизаша мера ерригача йIайхача хала дог хьест вой, хоза хьаж лоаттаю.

Бахача наьха вахар дукхагIа хьала тоа ме ду дукхагIа хул вай лелача зизаш я. Уж кхалькхедара паччахьакхеоно лаврхIа бовхмашл дехк, боллой лоаттабу, Иштта боахам ба вай городе Гроznе а. Цуи малхболан оагIорахьа городе кхоачалучуа бисте ягIа дукха тельшиеш. Цар IIалоаг 3200 квадратни метр лаьтта. Хlаьта ну боахаме да йIайхача хана зизаш кхедеи доа 5 гектар лаьтта а. Цига бохь беш бIарчча коллектив я.

Дукхьала цIагIа леллау аиаш кхедева тешина цIын парке зиза чуоаша кхайкхаш бу. Цар тIе боахама агронома Марченко Елена Николаевнас. Геттара хоза, шиъ тайпарахьаж кхиттар сона цох.

— Иштта хоза хьаж йохIаш, вай городаь лиъа кулиг дезаш фо, — аьлар цо. — Хьогара пар жасмин яха эноз да. Иштта шоай тайпара хьаж йоагIаш а, хоза а да ерган. Иштта хьалькъока а пар цIераш яха а йоалеаларар из)- эхиверин, аспидстра, аспарагус, кхыдараш. Е зизаш кхедеи оаюни бераш баллаш дацаш да тхо. Оаха кхъьайIа хьалькхIIна зизаш массанена а ши, массанахьа а яхоач. Тхона хов уьх вай тех-лагIа тешоаш. Тхуна хьалахьа сага тIехьа-тIехьагIа, уж сагIо наьхаре хилаяза дергдоача хIама а хинна дIаоттаргдолоа. Мелларча производстве а сайна тха а я зизаш кхедара план, социалистически дехкараш, уж кхочачашдара йола кхь.

Бакъда уж кхоачашдар дукхьала тха къаьхьегамаш тийна Iаш. Хина, электросепарацин заиача йIохалаш тто Iалашдарах тийна а да. Уьх шера къаьстта йоккхий халонаш тIа эттар тхона. Уьх шера гурахьа яьлала дата а доаган ехана йоккхача шелало а доккха зе дир тхона. Дукхха дола бочу зизаш доадаш, шелало йоккха а дир. Нагахьа санна цу хана тех-тепlинаш йIохаъе йIиш хиннабаре, из хургдацар. «Муха» ена хьайбача Iаламо зе дергдоаш кийча хила боазш ба тха боахам.

Иштта хIамаш ишбсенна лоллаше а уьх шера кхьа а кварпала лаьа хочачашъ тха болххоша. Цар IIалбергга хIинца Iаьап, цар дош хиина шиъаш.

Дукхъача шерашка дика болх беш хьабоагIача-тха болхлоша Люшнина Александра Васильевнас, Николаева Анна Григорьевнас, Белянко Аииа Егоровнас, Кожухова Валентинас Яковлевнас тIехкхочанашъю шоай планаш тIаийца социалистически дехкараш.

Геррига сонстоки наха а санна, парте XXV съезда исторически решенеи толамца хоачашъара тхоашца хоачачана даьъе тIагIерга къаьмел оаза.

Ю. ЮСУПОВ.

«ИНТЕРВИДЕНЕ» ФОРУМЕ

«Лаьтта тIарча дукхъача городашка Москва хьалгIарчуо Международни журналистски ловрга». Иштта шоашта ловш хIара хьакхайкаш» ужк шера ноябре Москве хиначуа «Интервидене» Х телефорума дукхъача доаца- лоаш.

27 мекхара 49 телеорганизаце викалш хIлар «Интервидене» съезде муЬоагIача паччахьакхеиЙ: Болгаре, Венгре, ГДР-а, Монголе, Польшай- Румыне, СССР-а, Финлянде. Чехословаке телевидене продукцеца- шоагIеш Форуме 200 совгIа телевыпломи программеи фильми хьекхар.

— Парер дукхъача гIара тайпа тайпарча телекомпанеца пIIдар, — аьлар телефорума директора Окскюкерч Евгене. — Цуд сонстоки, телевидене дакъе пIIшш IIа-юза IIулахкаи леллара контракташ а йир ухкаш.

Нелане ваннои телевидеиеи экспертеи «Иконтен отела кхуглахьо Хосе Мария Отеро Тимони цу тайпарча дукхъача телеорганизаца хинна. Цо тха ухкаш, московски ю дика пIIшаттIьелла- лаи болх баре хьалаш, дика пIIшаттIьелла хIинца «Интервидене» оргIанарца форуме а ва хьожаргга ше, аьлар Отево Тимона

— Пеньюра хатинца са комиссиеца советски телевидеиеи дукхъал цIъаиа фильмаш лаьар мара кхы, бувзамаи лелладацац, — аьлаи сога «Гранада» ягача Великобритане йоккхагIарче йолча телекомпане директора Барри Хэдса. — Шина оагIоно диза тIулакхаш телледеиа дукха дуьшаш дIаиеп. Эрсий оагIув фильмаш иIдеш яр, англичин яI— дукха тIера яIаар. Хlинз сона четвертаюь, хьатIвэтIай Великобритане сопиалистически мелхий лентан хьокха деза ца, ну юкъе СССР дараи долаш.

Из къамаьл лийача телекомерсантаца социалистически мехкий телепродукце боарам дикка дахьбеннича белгалдоахар. Из тамаи е ешар хIа- кхайкаиъ ужк шера ноябре Москве хиначуа «Интервидене» Х телефорума дукхъача доацало